

ΕΝΑ ΒΗΜΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
Ευρώπη Ενωμένη, Ανταγωνιστική, Κοινωνικά Υπεύθυνη
A STEP FORWARD
A United, Competitive, Socially Responsible Europe

Ελληνική Προεδρία 2003

Θέσεις του Επιχειρηματικού Κόσμου

ΣΕΒ

Με την υποστήριξη της

CIVITAS STRATEGY • COMMUNICATION • PUBLIC AFFAIRS

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	3
Μήνυμα του Προέδρου του ΣΕΒ	5
Εισαγωγή	7
1. Η διεύρυνση μια ιστορική ευκαιρία για την Ευρωπαϊκή Ένωση	11
2. Μια διευρυμένη Ένωση που θα λειτουργεί αποτελεσματικά. Το μέλλον της Ευρώπης	15
3. Η επιχειρηματικότητα θεμέλιος λίθος της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας	19
4. Αειφόρος ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα. Στόχοι παράλληλοι	23
5. Κοινωνική πολιτική βασισμένη στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα	27

Μήνυμα του Προέδρου του ΣΕΒ

Ο ΣΕΒ υποστηρίζει με συνέπεια τη διαδικασία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης εδώ και πολλά χρόνια. Έχει αναλάβει ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών πολιτικών και συνέβαλε θετικά στην ευρωπαϊκή πορεία της Ελλάδας.

Η Ελλάδα θα ασκήσει την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης την επόμενη χρονιά, γεγονός που προσφέρει μια εξαιρετική ευκαιρία στον ελληνικό επιχειρηματικό κόσμο να εκφράσει τις απόψεις και τις ανησυχίες του για το μέλλον της Ευρώπης. Σκοπός του παρόντος κειμένου είναι να παρουσιάσει τις θέσεις μας απέναντι σε προβλήματα που έχουν ήδη τεθεί και τα οποία απαιτούν αποτελεσματική απάντηση. Θίγει επίσης και άλλα θέματα τα οποία πρέπει να συζητηθούν και να αναλυθούν στο μέλλον.

Είμαι πεπεισμένος ότι τόσο οι προβληματισμοί μας όσο και οι συγκεκριμένες προτάσεις μας είναι σε θέση να συμβάλουν θετικά στο έργο της Ελληνικής Προεδρίας και έτσι να μας επιτρέψουν να κάνουμε ένα επιπλέον βήμα στην κατεύθυνση μιας ενωμένης, ανταγωνιστικής και κοινωνικά υπεύθυνης Ευρώπης.

Οδυσσέας Κυριακόπουλος
Πρόεδρος ΣΕΒ

Εισαγωγή

Η περίοδος της Ελληνικής Προεδρίας είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία βρίσκεται μπροστά σε μια πρόκληση, σημείο καμπής για την ιστορία της: την επικείμενη διεύρυνση με δέκα νέα κράτη-μέλη.

Η πορεία των τελευταίων ετών προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ξεκίνησε ουσιαστικά το 1992 με την καθιέρωση της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς, προχώρησε με ταχείς ρυθμούς και έφθασε το 2002 στην καθιέρωση του κοινού νομίσματος. Τώρα η Ε.Ε. είναι έτοιμη για ένα νέο, μεγάλο βήμα: τη δημιουργία μιας νέας Ένωσης με 25 μέλη. Τώρα είναι η στιγμή να επαναβεβαιώσει και να εξειδικεύσει τους μακροχρόνιους στόχους της και να σχεδιάσει τις διαδικασίες που θα την οδηγήσουν σ' αυτούς.

Ο κύριος αμετακίνητος στόχος της Ε.Ε. στην επόμενη δεκαετία εκφράστηκε με σαφήνεια στη σύνοδο της Λισαβόνας:

Να κάνουμε την Ευρώπη την ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης στον κόσμο, ικανή για βιώσιμη ανάπτυξη, με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή.

Σήμερα, διάχυτη είναι η πεποίθηση ότι η εφαρμογή των αποφάσεων αυτών καθυστερεί. Είναι σημαντικό για την Ελληνική Προεδρία να δώσει νέα ορμή στη στρατηγική της Λισαβόνας και ιδιαίτερα στους στόχους που είχαν τεθεί για το 2002 και 2003 σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο και δεν έχουν επιτευχθεί.

Αυτή η βασική κατευθυντήρια γραμμή ορίζει και τις προτεραιότητες των θεμάτων που πρέπει να διαχειρισθεί και να προβάλει η Ελληνική Προεδρία. Παράλληλα, θα πρέπει να αντιμετωπίσει και νέα προβλήματα που πιθανώς ανακύβουν από τις διεθνείς εξελίξεις και κυρίως από τη διεύρυνση.

Συνολικά τα σημαντικότερα ζητήματα της ευρωπαϊκής πολιτικής εντάσσονται σε πέντε μεγάλες ενότητες:

- **Η πρώτη ενότητα** αναφέρεται στα θέματα της επικείμενης **διεύρυνσης** η οποία αποτελεί κορυφαίο ιστορικό γεγονός που ανοίγει μια σειρά νέα ζητήματα, θέτει ερωτήματα και δημιουργεί προκλήσεις στις οποίες πρέπει να ανταποκριθεί η Ε.Ε.
 Το βασικότερο απ' αυτά είναι:
 Πώς θα μεθοδευθεί η ενσωμάτωση των νέων κρατών, έτσι ώστε να λειτουργήσει θετικά για την συνολική ανταγωνιστικότητα της Ε.Ε.;
 Ποιές πολιτικές πρέπει να προωθήσει τώρα η Ε.Ε. για να εκμεταλλευθεί τα πλεονεκτήματα της διεύρυνσης και να περιορίσει τα ενδεχόμενα προβλήματα;
- **Η δεύτερη ενότητα**, με βαρύνουσα σημασία, είναι η **λειτουργία της διευρυμένης Ένωσης**. Ποιοί θεσμοί και ποιες διαδικασίες πρέπει να αλλάξουν και να απλοποιηθούν και ποιες νέες ιδέες και θεσμοί πρέπει να υιοθετηθούν ώστε η Ένωση να λειτουργήσει αποδοτικά και, κυρίως, ανταγωνιστικά; Ποιά μορφή πρέπει να έχει η Ευρώπη στο μέλλον;
- **Η τρίτη ενότητα** αφορά τις ευρωπαϊκές πολιτικές για **την επιχειρηματικότητα**, η οποία αποτελεί το κύριο συστατικό στοιχείο της στρατηγικής της Λισαβόνας. Η Ελληνική Προεδρία επωμίζεται το καθήκον να προωθήσει σημαντικές αποφάσεις που αφορούν την ευρωπαϊκή πολιτική για την επιχειρηματικότητα, αποφάσεις που καλύπτουν ένα πολύ ευρύ φάσμα θεμάτων όπως: Την επιτάχυνση των ρυθμών υλοποίησης των αποφάσεων της Λισαβόνας, τη λήψη άμεσων μέτρων για την καινοτομία και την ευρεσιτεχνία, τις οικονομικές πολιτικές, την απελευθέρωση των αγορών ενέργειας, μεταφορών και επικοινωνιών, την απλοποίηση των διαδικασιών, την ενοποίηση των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.
- **Η τέταρτη μεγάλη περιοχή θεμάτων** αφορά τη σχέση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης και των περιβαλλοντικών πολιτικών, το ζήτημα δηλαδή της **σειφόρου ανάπτυξης**, η οποία αποτελεί έναν από τους κορυφαίους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το κύριο ζητούμενο σήμερα είναι η υιοθέτηση σωστά σχεδιασμένων περιβαλλοντικών πολιτικών, οι οποίες όχι μόνον δεν πρέπει να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα και

την απασχόληση αλλά μπορούν να λειτουργήσουν ως ισχυροί παράγοντες διαφοροποίησης και ανάπτυξης.

- Η **πέμπτη ενότητα** αφορά την **απασχόληση, την κοινωνική ανάπτυξη** και **την κοινωνική συνοχή** που αποτελούν ακρογωνιαίους λίθους της στρατηγικής της Λισαβόνας.

Τα ζητήματα που καλούμεθα να αντιμετωπίσουμε σε ευρωπαϊκό επίπεδο στο άμεσο μέλλον είναι:

- Η διαμόρφωση μιας νέας ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, που θα λαμβάνει σοβαρά υπόψη την ανάγκη ενδυνάμωσης της ανταγωνιστικότητας.
- Οι τρόποι για την ενίσχυση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων και του κοινωνικού διαλόγου, οι προκλήσεις για την απασχόληση που δημιουργεί η τεχνολογική εξέλιξη και η νέα οργάνωση της εργασίας.
- Η μεταναστευτική πολιτική της Ένωσης.

Όλα τα παραπάνω που ασφαλώς θα απασχολήσουν έντονα την Ελληνική Προεδρία αφορούν άμεσα τον επιχειρηματικό κόσμο της Ευρώπης. Στην έκδοση αυτή παρουσιάζονται οι προβληματισμοί και οι θέσεις του ελληνικού επιχειρηματικού κόσμου όπως διαμορφώθηκαν μέσα από ευρεία ανταλλαγή απόψεων στην «Ημερίδα για τις προτεραιότητες της Ελληνικής Προεδρίας» που οργάνωσε ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών στις 13 Νοεμβρίου 2002. Από το σύνολο των θέσεων και απόψεων που παρουσιάζονται προκύπτει μία κυρίαρχη διαπίστωση:

Ο ελληνικός επιχειρηματικός κόσμος στηρίζει τους στόχους της Λισαβόνας και επισημαίνει την ανάγκη να επισπευσθούν οι πολιτικές που θα προωθήσουν την ανταγωνιστικότητα. Η ανταγωνιστικότητα είναι το κλειδί για την επίτευξη όλων των ευρωπαϊκών στόχων: της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής. Και κύριο μέσο για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

1. Η διεύρυνση μία ιστορική ευκαιρία για την Ευρωπαϊκή Ένωση

Με την πρόταση της Επιτροπής για την ολοκλήρωση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με 10 νέα μέλη, η πορεία της ευρωπαϊκής διεύρυνσης μπαίνει στην τελική της φάση. Η πορεία ολοκληρώθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης τον Δεκέμβριο του 2002, όπου ελήφθη η πολιτική απόφαση για τη διεύρυνση. Η Συνθήκη Προσχώρησης αναμένεται να υπογραφεί την άνοιξη του 2003. Η Ένωση των 25 γίνεται πραγματικότητα επί Ελληνικής Προεδρίας. Τώρα πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι αυτή η νέα μεγάλη αγορά θα είναι πιο ελεύθερη και πιο λειτουργική. Και ότι η Ευρώπη, ως ενιαία οικονομική οντότητα θα ξεπεράσει τις καθυστερήσεις και θα προχωρήσει γοργά για να γίνει πιο ανταγωνιστική. Η διεύρυνση ασφαλώς θα προκαλέσει σοβαρές ανακατατάξεις σε ολόκληρη την Ε.Ε. Και είναι πιθανόν όλες οι χώρες, με διαφορετική φυσικά ένταση η κάθε μία, να αντιμετωπίσουν προβλήματα από τον αυξημένο ανταγωνισμό. Από την άλλη πλευρά όμως η διεύρυνση θα δημιουργήσει μια νέα αναπτυξιακή δυναμική για ολόκληρη την Ε.Ε. Η ταχύτερη ανάπτυξη θα διευρύνει τις δυνατότητες όλων των χωρών να αποσπάσουν ένα μεγαλύτερο κομμάτι από ένα συνολικό προϊόν που μεγαλώνει.

Με βάση αυτήν τη λογική, ο ελληνικός επιχειρηματικός κόσμος:

Διεύρυνση που θα εξασφαλίζει την αποδοτική λειτουργία της ενιαίας αγοράς

- Υποστηρίζει θερμά **τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης** και αναγνωρίζει τις ευκαιρίες ανάπτυξης που υπάρχουν σε όλες τις υπό ένταξη χώρες. Η διεύρυνση ωστόσο δεν πρέπει να οδηγήσει σε στρεβλώσεις του εντός της Ε.Ε. ανταγωνισμού, οι οποίες μπορεί να δημιουργήσουν δυσλειτουργίες στην Ενιαία Αγορά. Η Ελληνική Προεδρία πρέπει να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στα υπό ένταξη κράτη-μέλη και να διασφαλίσει ότι ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν, κυρίως στα ζητήματα της θεσμικής ενοποίησης και της απλοποίησης των διαδικασιών.

- Στηρίζει ανεπιφύλακτα **την ένταξη της Κύπρου**, ανεξάρτητα από την πορεία των διαπραγματεύσεων για την επίλυση του πολιτικού προβλήματος, οι οποίες αποκτούν αυτές τις μέρες μία νέα δυναμική.

Διεύρυνση και στον Βαλκανικό χώρο

- Η διεύρυνση που βρίσκεται επί θύραις πρέπει στο μέλλον να ακολουθηθεί από ένα νέο κύμα ολοκλήρωσης στον **Βαλκανικό χώρο**. Κρίνουμε θετικές τις πρωτοβουλίες για επίσπευση των διαπραγματεύσεων με τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία και θεωρούμε ότι πρέπει να ενισχυθούν όλες οι διεθνείς συνεργασίες της Ε.Ε.

Τουρκία

- Υποστηρίζει την πραγματοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στην **τουρκική οικονομία** και την προσπάθεια της να ανταποκριθεί στα πολιτικά και οικονομικά κριτήρια της ευρωπαϊκής της ένταξης. Μετά το Συμβούλιο της Κοπεγχάγης, η Ελληνική Προεδρία θα πρέπει να προωθήσει αποτελεσματικά τις αποφάσεις του Συμβουλίου Κορυφής για την επόμενη φάση της Τουρκικής υποψηφιότητας.

Διαρθρωτικές αλλαγές για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας

- Μετά τη διεύρυνση, η αναθεώρηση της **Κοινής Αγροτικής Πολιτικής** είναι ασφαλώς επιβεβλημένη. Πιστεύουμε ωστόσο ότι πρώτον, δεν πρέπει να συνδεθεί με τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης, δεύτερον, πρέπει να είναι σταδιακή και τρίτον να στοχεύει σε αναδιαρθρώσεις που θα οδηγούν σε αύξηση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας.
- Μεσο-μακροπρόθεσμος στόχος της ευρωπαϊκής πολιτικής είναι η αναθεώρηση και των **Διαρθρωτικών Πολιτικών**. Η Ελληνική Προεδρία πρέπει να διευρύνει τη συζήτηση, συνδέοντας το ζήτημα των διαρθρωτικών πολιτικών με τη γενικότερη στρατηγική ανάπτυξης όλων των περιοχών της Ένωσης.

*Η αναπτυξιακή στρατηγική
της ένωσης για
τον Νότο της Ευρώπης*

- Η διεύρυνση επαναποθετεί σε νέες βάσεις το ζήτημα της ισόρροπης ανάπτυξης της Ε.Ε. Γιατί με τη διεύρυνση **ο Νότος της Ευρώπης** αποκτά τεράστιες δυνατότητες ανάπτυξης. Αν η Ε.Ε. αποφασίσει ένα πρόγραμμα ενιαίων και ολοκληρωμένων υποδομών στις χώρες του νότου, τότε η περιοχή αυτή μπορεί να αναδειχθεί σε κέντρο δυναμικής ανάπτυξης για όλη την Ένωση και γέφυρα για την ολοκλήρωση με τις άλλες μεσογειακές χώρες.

2. Μία διευρυμένη Ένωση που θα λειτουργεί αποτελεσματικά. Το μέλλον της Ευρώπης

Το σημαντικότερο ίσως ζήτημα που θέτει η επικείμενη διεύρυνση είναι οι αλλαγές που πρέπει να προωθηθούν μέσα στην Ένωση ώστε να μπορέσει να δεχτεί στους κόλπους της τα νέα κράτη-μέλη και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις που θα της επιτρέψουν να λειτουργεί ομαλά και να εξελίσσεται. Η συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης υπερβαίνει τα όρια της διεύρυνσης και αφορά το ρόλο της Ευρώπης μέσα στον μεταβαλλόμενο κόσμο της παγκοσμιοποίησης.

Η "Συνέλευση για το μέλλον της Ευρώπης" αποφασίστηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2001 και ανέλαβε το καθήκον να συζητήσει σε βάθος τα θέματα αυτά και να προετοιμάσει όσο το δυνατόν καλύτερα με συγκεκριμένες προτάσεις την επόμενη Διακυβερνητική Διάσκεψη που θα πραγματοποιηθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2003 και θα αποφασίσει τη νέα Συνθήκη της Ευρώπης.

Ήδη η Συνέλευση δημοσίευσε το πρώτο Σχέδιο Συνταγματικού Κειμένου. Η συζήτηση θα επεκταθεί, και στη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας θα υπάρξουν σημαντικές τοποθετήσεις και, πιθανώς, αντικρουόμενες απόψεις. Ο επιχειρηματικός κόσμος λαμβάνει μέρος στη συζήτηση καταθέτοντας τις δικές του προτάσεις με βάση τις ακόλουθες βασικές αρχές:

Στόχος της Ε.Ε. η ανταγωνιστικότητα

- Θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρξει ρητή αναφορά ότι η ευρωπαϊκή διακυβέρνηση πρέπει να ασκείται με **Βασικό κριτήριο την συνεχή βελτίωση της θέσης της Ένωσης στην παγκόσμια οικονομία**. Γι' αυτό απαιτείται κατ' αρχήν σαφής αναγνώριση των στόχων της Ένωσης που είναι: η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη βασισμένη στην ελεύθερη αγορά και τον ανταγωνισμό, η οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Απλούστευση και διαφάνεια των μέσων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Υποστηρίζουμε την **απλούστευση και διαφάνεια** των μέσων της ευρωπαϊκής διακυβέρνησης και ιδιαίτερα του θεσμικού περιβάλλοντος. Οι αλλαγές που απαιτούνται είναι: ενοποίηση των τεσσάρων συνθηκών που διέπουν την Ε.Ε., απλοποίηση των διαδικασιών, χρήση σε ευρωπαϊκό επίπεδο νόμων πλαισίων και όχι λεπτομερών νομοθετικών ρυθμίσεων, πρόβλεψη ενός συστήματος συστηματικής και ανεξάρτητης ανάλυσης των επιπτώσεων και του κόστους-οφέλους πριν και στο τέλος κάθε νομοθετικής πρότασης, αποτελεσματικότερη μεταφορά της ευρωπαϊκής στις εθνικές νομοθεσίες για να μην δημιουργούνται νέες ακαμψίες.

Αποτελεσματικότητα των διαδικασιών λήψης αποφάσεων

- Το σύστημα λήψης αποφάσεων πρέπει να γίνει πιο **αποτελεσματικό**. Να είναι δημοκρατικό, διαφανές και κατανοητό. Να αντανακλά την βασική αρχή της **ισοτιμίας** όλων των κρατών-μελών και την αρχή της **επικουρικότητας** για τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων μεταξύ του ευρωπαϊκού εθνικού και τοπικού επιπέδου, καθώς και την αρχή της λειτουργικής επικουρικότητας μεταξύ των δημόσιων αρχών, των κοινωνικών εταίρων και των άλλων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.

Ισχυρός ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

- Η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή** που εκφράζει το συλλογικό ευρωπαϊκό συμφέρον πρέπει να διατηρήσει σημαντικό ρόλο για να εξισορροπηθούν τα εθνικά συμφέροντα που εκφράζονται από το Συμβούλιο. Η αρχή της ομοφωνίας πρέπει να διατηρηθεί για θέματα ζωτικού χαρακτήρα κρατών-μελών, για φορολογικά ζητήματα που αποτελούν συστατικό στοιχείο των εθνικών πολιτικών και για κοινωνικά θέματα.

Ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, επιχειρήσεις, κοινωνία των πολιτών

- Η **συμμετοχή του επιχειρηματικού κόσμου** στην ευρωπαϊκή διακυβέρνηση πρέπει να ενισχυθεί με την ενεργότερη παρουσία στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων και δράσεων σε τομείς που τον αφορούν άμεσα και στους οποίους έχει ειδική εμπειρογνωμοσύνη, με την χρήση πιο ευέλικτων μηχανισμών όπως η από κοινού ρύθμιση, η αυτορύθμιση, οι εκούσιες συμφωνίες.

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει εξάλλου να δοθεί στον ευρωπαϊκό **κοινωνικό διάλογο** όπως προβλέπεται από την Συνθήκη, και στην ιδιαιτερότητά του, η οποία απορρέει από τις ειδικές αρμοδιότητες και ευθύνες των κοινωνικών εταίρων. Η ιδιαιτερότητα και η αρχή της αυτονομίας του κοινωνικού διαλόγου θα πρέπει να διαφυλαχθούν με ειδική αναφορά στην Συνθήκη.

Ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση

- Για να είναι αποτελεσματική η ευρωπαϊκή διακυβέρνηση στον τομέα της οικονομίας απαιτείται:
 - α) η ενίσχυση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών, β) η αναγνώριση της ανάγκης νομισματικής σταθερότητας και η διατήρηση των Συμφώνων Σταθερότητας και Ανάπτυξης, με ενίσχυση του ρόλου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εποπτεία τους, γ) η εκχώρηση ρητής νομικής προσωπικότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Η Επιχειρηματικότητα Θεμέλιος λίθος της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας

Η αναβάθμιση και η ανάπτυξη του ευρωπαϊκού επιχειρηματικού δυναμικού είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.

Στις σημερινές συνθήκες η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας είναι άμεση προτεραιότητα για μία πολιτική που επιδιώκει την οικονομική ανάπτυξη και, μέσω αυτής, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την αντιμετώπιση της ανεργίας.

Γι' αυτό η Ελληνική Προεδρία πρέπει να επιδιώξει την επίσπευση των αποφάσεων της Λισαβόνας με άμεσα μέτρα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την προώθηση της καινοτομίας και της κοινοτικής ευρεσιτεχνίας, την απλοποίηση των διαδικασιών και τον περιορισμό του ρόλου του κράτους, την απελευθέρωση και την ενοποίηση των αγορών και την ενθάρρυνση των συνεργασιών.

Πρωτόηση της επιχειρηματικότητας

- Η Ευρώπη έχει πολλούς και ικανούς επιχειρηματίες. Χρειάζεται περισσότερους και ακόμη ικανότερους για να επιτύχει τους στόχους της. Χρειάζεται να αναπτύξουμε περαιτέρω την έφεση των νέων στο επιχειρείν και να εφοδιασθεί το επιχειρηματικό δυναμικό της Ένωσης με περισσότερες γνώσεις που βοηθούν την επιχειρηματική δράση στα πλαίσια του παγκόσμιου ανταγωνισμού. Χρειάζεται να ενθαρρυνθεί η ανάληψη επιχειρηματικών κινδύνων και πειραματισμών. Πολιτικές που θα προωθήσουν τους στόχους αυτούς είναι:
 - Η καθιέρωση ευρωπαϊκών ημερών επιχειρηματικότητας, απευθυνόμενες κυρίως στους νέους.
 - Η εισαγωγή μαθημάτων επιχειρηματικότητας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.
 - Η μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της επιχειρηματικής δράσης.

- Αποδοχή από την κοινωνία και τη νομοθεσία της έννοιας της επιχειρηματικής αποτυχίας.
- Προώθηση των επιχειρηματικών συνεργασιών.

Απλοποίηση των διαδικασιών

- Για να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα, το **κανονιστικό περιβάλλον** χρειάζεται να απλοποιηθεί, συμβάλλοντας στη μείωση των γενικών εξόδων των επιχειρήσεων και απελευθερώνοντας δημιουργικές δυνάμεις.
- Οι εθνικές κυβερνήσεις πρέπει να επισπεύσουν τις απλοποιήσεις.
- Να αποτραπεί η επιβολή νέων πανευρωπαϊκών ρυθμίσεων, όπως π.χ., για την εταιρική κοινωνική ευθύνη, που πρέπει να διατηρήσει χαρακτήρα αυτορύθμισης.

Ενίσχυση της έρευνας και ανάπτυξης και της καινοτομίας

- Η Ευρώπη υστερεί έναντι των ανταγωνιστών της. Υποστηρίζουμε το στόχο για δαπάνες **για Έρευνα και Ανάπτυξη** που θα φτάνουν το 3% του ΑΕΠ, περιλαμβανομένης και της καινοτομίας. Η δημόσια έρευνα όμως εξακολουθεί να είναι ελάχιστα προσανατολισμένη στις καινοτομίες με δυνατότητες εφαρμογών στην πραγματική οικονομία. Γι' αυτό χρειάζεται να προωθηθούν:
 - ένα σύστημα αποτελεσματικότερης συνεργασίας μεταξύ ιδιωτικών και δημόσιων φορέων έρευνας
 - ισχυρότερα φορολογικά κίνητρα για την έρευνα σε επιχειρηματικό επίπεδο
 - η προσέλκυση περισσότερων νέων στις επιστήμες και στη διοίκηση καινοτόμων επιχειρήσεων
 - η καθιέρωση του ευρωπαϊκού διπλώματος ευρεσιτεχνίας με χαμηλό κόστος, διαδικαστική απλότητα και νομική βεβαιότητα.
 - ένα σύνολο δράσεων προς τις ανωτέρω κατευθύνσεις που αναμένεται να προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας.

Ουσιαστική απελευθέρωση των αγορών

- Η **απελευθέρωση των αγορών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας** αποτελεί προϋπόθεση για να εξασφαλίζονται εισροές ανταγωνιστικού κόστους για τις επιχειρήσεις, αλλά και για να προωθείται η καινοτομία και νέα προϊόντα από τις υπάρχουσες ή νέες επιχειρήσεις σε αυτούς τους τομείς. Στις τηλεπικοινωνίες η απελευθέρωση προχωράει, σε πολλές χώρες όμως η πραγματική απελευθέρωση στις άλλες αγορές καθυστερεί. Γι' αυτό πρέπει να επισπευσθούν οι αποφάσεις για τα ταχυδρομεία, τους σιδηροδρόμους, τη δημιουργία ενιαίου χώρου αερομεταφορών (European open skies) και τις λιμενικές υπηρεσίες. Τέλος, να υλοποιηθεί η πραγματική απελευθέρωση των αγορών ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου.

Ενοποίηση των χρηματοοικονομικών αγορών

- Η λειτουργία πανευρωπαϊκών **αγορών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών** θα περιορίσει το κόστος των κεφαλαίων που είναι διαθέσιμα για τις επιχειρήσεις. Γι' αυτό απαιτείται να επιταχυνθεί η ολοκλήρωση των αγορών για να καταστεί δυνατή η άντληση κεφαλαίων από μία ενιαία αγορά για περισσότερες επιχειρήσεις και ιδίως τις ΜΜΕ.

4. Αειφόρος ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα. Στόχοι παράλληλοι

Ανάπτυξη και περιβάλλον δεν είναι ανταγωνιστικές έννοιες. Οι επιχειρήσεις, έχοντας κατανοήσει την εταιρική ευθύνη τους απέναντι στο κοινωνικό σύνολο, στηρίζουν την εφαρμογή μιας σωστά σχεδιασμένης περιβαλλοντικής πολιτικής. Βεβαίως, οι δύο συνιστώσες οι οποίες συνθέτουν την έννοια της αειφορίας, δηλαδή η οικονομική ανάπτυξη από τη μια και η περιβαλλοντική προστασία από την άλλη εμφανίζονται εκ πρώτης όψεως μη συμβατές, δεδομένου ότι επικρατεί ευρέως η άποψη ότι τα επιπρόσθετα κόστη τα οποία συνεπάγεται η εφαρμογή περιβαλλοντικής πολιτικής επιβραδύνουν την οικονομική ανάπτυξη.

Την άποψη αυτή δεν συμμαρμίζει η οργανωμένη και υγιής επιχείρηση θεωρώντας ότι μία σωστά σχεδιασμένη περιβαλλοντική πολιτική όχι μόνον δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα και στην απασχόληση, αλλά είναι δυνατόν να λειτουργήσει και ως ισχυρός παράγων ανάπτυξης. Στους προβληματισμούς που θα ανακύψουν στο άμεσο μέλλον για την αειφόρο ανάπτυξη, η οποία αποτελεί βασικό στόχο της Ε.Ε, οι ελληνικές επιχειρήσεις στηρίζουν μια πολιτική που θα χαρακτηρίζεται από τα ακόλουθα:

Αποτελεσματικότητα

- **Περιβαλλοντική αποτελεσματικότητα** με ιεραρχημένους, ρεαλιστικούς και μετρήσιμους στόχους, που θα υλοποιούνται από συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα και θα λαμβάνει υπόψη όχι μόνον τα τεχνολογικά δεδομένα αλλά και τις οικονομικές δυνατότητες των επιχειρήσεων.

Κοινωνική αποδοχή

- Μία σωστά σχεδιασμένη περιβαλλοντική πολιτική πρέπει να έχει την **κοινωνική της διάσταση** και να διαμορφώνει στόχους για την εκπαίδευση, την υγεία και την κοινωνική προστασία, με δεδομένη την αλλαγή των περιβαλλοντικών καταναλωτικών συνθηκών. Είναι εξάλλου ιδιαίτερα σημαντικό να διαμορφωθούν σταδιακά περιβαλλοντικά συμβατές καταναλωτικές συνήθειες.

Οικονομική αποδοτικότητα

- Οι συνεχείς αναθεωρήσεις που παρατηρούνται στην περιβαλλοντική νομοθεσία οδηγούν τις επιχειρήσεις σε αβεβαιότητα ενώ ταυτόχρονα επιδίδονται σε ένα διαρκή και δαπανηρό αγώνα δρόμου για εκπλήρωση των νεοτιθέμενων προδιαγραφών ακόμα και αν οι ήδη θεσμοθετημένες δεν έχουν ακόμα επιτευχθεί. Γι' αυτό απαιτείται ένα **σταθερό και προβλέψιμο πλαίσιο περιβαλλοντικής πολιτικής**. Εξίσου απαραίτητο θεωρείται πριν από κάθε περιβαλλοντική νομοθετική ρύθμιση να εξετάζεται η σχέση κόστους-οφέλους, υπό το πρίσμα της ανάγκης διατήρησης της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας σε διεθνές επίπεδο.

Προαγωγή του εθελοντισμού

- Η ενθάρρυνση **πρακτικών αυτορύθμισης** σε Ευρωπαϊκό, Εθνικό αλλά και Εταιρικό επίπεδο συντελεί στην εξεύρεση ταχύτερων λύσεων με καλύτερα περιβαλλοντικά αποτελέσματα. Εξάλλου η από κοινού ρύθμιση στον χώρο της πολιτικής προστασίας περιβάλλοντος οδηγεί σε υιοθέτηση ενεργού ρόλου από τις επιχειρήσεις και σε αποτελεσματικές λύσεις, προσαρμοσμένες στις εκάστοτε ανάγκες και στους περιβαλλοντικούς στόχους.
- Με βάση τα παραπάνω και ενόψει των εξελίξεων που αναμένονται για το αμέσως επόμενο διάστημα, επισημαίνονται και τα ακόλουθα επιμέρους θέματα:
 - Περιβαλλοντική ευθύνη. Η ενεργοποίηση της σχετικής οδηγίας θα πρέπει να συνοδεύεται από ένα μηχανισμό που θα αποσκοπεί στην παρακολούθηση και καταγραφή των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών και την αποτίμησή τους. Κατά αυτό τον τρόπο, ο περιβαλλοντικός κίνδυνος θα πάψει να είναι αόριστος και θα είναι εφικτή η ασφαλιστική κάλυψή του.

- Ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντος (Integrated product policy).
Η σταδιακή επικέντρωση των πολιτικών προστασίας περιβάλλοντος στα χαρακτηριστικά του προϊόντος, καθιστά απαραίτητη την εκπόνηση μέτρων για στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ώστε να μπορέσουν να προσαρμοστούν στη νέα προσέγγιση.

5. Κοινωνική πολιτική βασισμένη στην ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα

Οι περιοχές της κοινωνικής πολιτικής όπου θα υπάρξουν σημαντικές εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο και ανάγκη παρεμβάσεων είναι: Η απασχόληση. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση. Ο κοινωνικός διάλογος. Η κοινωνική προστασία. Η μετανάστευση. Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Βασική θέση με βάση την οποία προσεγγίζονται όλα τα θέματα είναι: Η κοινωνική πολιτική και η πολιτική για την απασχόληση συνδέονται άμεσα με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η οποία θα δημιουργήσει προϋποθέσεις ταχύτερης οικονομικής ανόδου και αύξησης της απασχόλησης.

Αποτελεσματικότερη ευρωπαϊκή στρατηγική απασχόλησης

- Στον τομέα της **απασχόλησης** υποστηρίζεται η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης και εκτιμάται ότι στα πλαίσια της αναθεώρησής της πρέπει να είναι πιο αποτελεσματική με αλλαγές προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις,
 - Συνδυασμό με τις οικονομικές πολιτικές και τις πολιτικές εκπαίδευσης
 - Συνδυασμό με τις πολιτικές για τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας
 - Συνεχής επισήμανση της ανάγκης άρσης των δυσκαμψιών στην αγορά εργασίας με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και διευκόλυνση της χρήσης των ευέλικτων μορφών απασχόλησης.
 - Καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας
 - Μείωση του φορολογικού βάρους της εργασίας

Εκπαίδευση και κατάρτιση για την ανταγωνιστικότητα και απασχολησιμότητα

- Στον τομέα της **εκπαίδευσης και κατάρτισης** επισημαίνεται ο κεντρικός ρόλος τους για την ανταγωνιστικότητα και η ανάγκη προσαρμογής του εκπαιδευτικού συστήματος και των συστημάτων κατάρτισης στις ανάγκες της ζήτησης και της αγοράς. Σ' αυτήν την κατεύθυνση είναι απαραίτητο να απλοποιηθεί η ανοικτή μέθοδος συντονισμού των σχετικών πολιτικών και να ενισχυθεί ο συντονισμός πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις πολιτικές για την απασχόληση. Οι εθνικές δράσεις στο χώρο της εκπαίδευσης και κατάρτισης πρέπει να παραμείνουν στο χώρο ευθύνης των κρατών-μελών και οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να συμμετέχουν σε όλα τα αποφασιστικής σημασίας όργανα.

Ο κοινωνικός διάλογος

- **Ο κοινωνικός διάλογος** είναι σήμερα το πιο αποφασιστικό εργαλείο διαχείρισης των πολλαπλών αλλαγών που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση, η εξέλιξη της νέας τεχνολογίας και η συνεχής προσαρμογή του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου στα νέα δεδομένα. Γι' αυτό πρέπει συνεχώς να ενδυναμώνεται ο διμερής διάλογος με ανάλογη μείωση του παρεμβατικού ρόλου των κεντρικών συστημάτων διοίκησης. Απαιτείται:

- Η ενίσχυση και προσαρμογή της εφαρμογής της αρχής της επικουρικότητας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Η αναγνώριση της ιδιαιτερότητας του ρόλου των Κοινωνικών Εταίρων και των οργανώσεών τους, στα πλαίσια της νέας Ευρωπαϊκής Διακυβέρνησης.
- Τα αποτελέσματα του διαλόγου να υποστηρίζουν τη συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και τη διατήρηση της ασφάλειας των εργαζομένων.

Αναδιάρθρωση των ασφαλιστικών συστημάτων

- Η βιωσιμότητα **των ασφαλιστικών συστημάτων** αποτελεί μείζον οικονομικό και κοινωνικό ζήτημα κάθε χώρας της Ένωσης. Υποστηρίζουμε ότι η αναδιάρθρωσή των ασφαλιστικών συστημάτων πρέπει να κινηθεί στις ακόλουθες κατευθύνσεις:
- Αύξηση της απασχόλησης, περιορισμό της παραοικονομίας, κ.α. και όχι μέτρα τα οποία πλήττουν την ανταγωνιστικότητα, όπως αύξηση του εργατικού κόστους.

- Η μεταρρύθμιση της κοινωνικής ασφάλισης να αντιμετωπίζεται ως κατ' εξοχήν αναπτυξιακό και κοινωνικό πρόβλημα και όχι ως απλό αριθμητικό ή λογιστικό πρόβλημα.

Ευρωπαϊκή πολιτική για τη μετανάστευση

- Με τις συνθήκες που επικρατούν σήμερα είναι βέβαιο ότι χρειαζόμαστε μία ευρωπαϊκή πολιτική για **τη μετανάστευση**. Οι ρυθμίσεις όμως για τη μετανάστευση σε ευρωπαϊκό επίπεδο πρέπει να περιορισθούν στη διαμόρφωση γενικών αρχών και πλαισίων, τα δε επιμέρους ζητήματα εισδοχής μεταναστών να παραμείνουν στην αρμοδιότητα του κάθε κράτους μέλους.
Οι ρυθμίσεις πρέπει να στηρίζονται σε μελέτη και ανάλυση των αναγκών σε δεξιότητες και των δημογραφικών εξελίξεων της διευρυμένης Ευρώπης και να διασφαλίζουν την ίση μεταχείριση των υπηκόων τρίτων χωρών.

Ο κοινωνικός ρόλος των επιχειρήσεων

- **Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη** κερδίζει έδαφος στον Ευρωπαϊκό χώρο και αναδεικνύει τον κοινωνικό ρόλο των επιχειρήσεων. Η Ελληνική Προεδρία πρέπει να επισημάνει ότι η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη είναι ανεξάρτητη από τις υποχρεώσεις του κράτους και να υπογραμμίσει τον εθελοντικό χαρακτήρα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, ώστε να ενισχυθεί η περαιτέρω εξάπλωσή της.

Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5 - 105 57 Αθήνα • Τηλέφωνο: 210 323.7325 • Φαξ: 210 322.2929
e-mail: main@fgi.org.gr • www.fgi.org.gr